

Skala Prognoz Edukacyjnych (SPE) to skala obserwacyjna przeznaczona dla nauczycieli dzieci w RPP i I klasie. Służy prognozowaniu sukcesu w nabywaniu umiejętności szkolnych, m.in. czytania i pisania, oraz ocenie behawioralnego ryzyka zaburzeń uczenia się.

Składa się z dwóch części wypełnianych przez nauczyciela:

SPE-N

Wypełniana na podstawie obserwacji dziecka, obejmuje rozwój poznawczy w sferze językowej, percepcyjno-motorycznej oraz uwagę

W klasie I - dodatkowo umiejętności czytania i pisania

SPE-R

Wypełniana na podstawie wywiadu z rodzicami

Dotyczy wczesnego rozwoju dziecka, szczególnie rozwoju mowy

Instytut Badań Edukacyjnych

Głównym zadaniem Instytutu jest prowadzenie badań, analiz i prac przydatnych w rozwoju polityki i praktyki edukacyjnej.

Instytut zatrudnia ponad 150 badaczy zajmujących się edukacją – pedagogów, socjologów, psychologów, ekonomistów, politologów i przedstawicieli innych dyscyplin naukowych – wybitnych specjalistów w swoich dziedzinach, o różnorodnych doświadczeniach zawodowych, które obejmują, oprócz badań naukowych, także pracę dydaktyczną, doświadczenie w administracji publicznej czy działalność w organizacjach pozarządowych.

Instytut w Polsce uczestniczy w realizacji międzynarodowych projektów badawczych, w tym PIAAC, PISA, TALIS, ESLC, SHARE, TIMSS i PIRLS, oraz projektów systemowych współfinansowanych przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Nowe narzędzia do diagnozy zaburzeń uczenia się

Ważnym elementem wczesnej diagnozy edukacyjnej dziecka, zarówno przedszkolnej, na etapie rocznego przygotowania przedszkolnego (RPP), jak i w klasie I, są badania funkcji językowych oraz podstaw czytania i pisania.

Diagnoza taka spełnia swoje zadanie pod warunkiem wykorzystania narzędzi i procedur, które dadzą rzetelny i trafny pomiar, będą wystandaryzowane i umożliwią porównanie wyników dziecka z normami ogólnopolskimi, uwzględniającymi płeć, warunki kulturowe i wiek.

Zespół Specyficznych Zaburzeń Uczenia IBE opracował narzędzia diagnostyczne przeznaczone dla specjalistów (psychologów, pedagogów i logopedów) oraz dla nauczycieli, które pozwolą ocenić wybrane aspekty rozwoju poznawczego oraz wyłowić dzieci z zaburzeniami językowymi czy ryzykiem dysleksji.

Wszystkie testy IBE spełniają współczesne standardy psychometryczne, cechuje je wysoka rzetelność i trafność, są wystandaryzowane i znormalizowane na próbie ogólnopolskiej. Oferują kompleksową ocenę badanych obszarów.

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8, 01-180 Warszawa | tel. +48 22 241 71 00 | ibe@ibe.edu.pl | www.ibe.edu.pl
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Test Rozwoju Językowego (TRJ) służy do oceny mowy biernej i czynnej u dzieci w wieku 4–8 lat.

Zawiera 7 podskal do pomiaru wiedzy leksykalnej, gramatycznej (składniowej i fleksyjnej) oraz dyskursywnej.

1	Słownik - recepcja
2	Słownik - produkcja
3	Rozumienie konstrukcji składniowych
4	Powtarzanie zdań
5	Tworzenie zdań według modelu
6	Odmiana wyrazów
7	Rozumienie tekstów ze słuchu

TRJ umożliwia pełną diagnozę różnicową dzieci ze specyficznym zaburzeniem językowym (SLI) oraz innymi zaburzeniami językowymi. Uzyskany profil językowy pozwala ukierunkować terapię w zależności od rodzaju i natężenia występujących u dziecka deficytów.

Baterie Testów Czytania i Pisania są przeznaczone dla dzieci uczęszczających do RPP i klasy I, a oceniają umiejętności leżące u podstaw czytania i pisania oraz wczesne próby w tym zakresie. Pozwalają wskazać dzieci, u których mogą pojawić się w przyszłości zaburzenia uczenia, głównie ryzyko dysleksji, oraz ukierunkować pracę z nimi.

Bateria Testów Czytania

RPP	Rozpoznawanie liter - wskazywanie na planszy nazwanych przez badającego liter
RPP i klasa I	Nazywanie liter - prezentowanych w seriach na planszach Wyrazy - czytanie niepowiązanych wyrazów Wyspa - czytanie prostych pseudowyrazów w kontekście zabawnych ilustracji
klasa I	Tekst - czytanie Sztuczne wyrazy - czytanie izolowanych pseudowyrazów

Bateria Testów Pisania

RPP	Wyrazy - układanie - budowanie prostych wyrazów z ruchomego alfabetu Wyrazy - pisanie 1 - pisanie ze słuchu prostych wyrazów
RPP i klasa I	Napisy - dziecko wskazuje układ liter bardziej prawdopodobny w języku polskim (świadomość grafotaktyczna)
klasa I	Wyrazy - uzupełnianie wyrazów z trudnością ortograficzną powiązanych z fleksją Wyrazy - pisanie 2 - pisanie ze słuchu Tekst - dyktando „Rybka Lena”

Bateria Testów Fonologicznych zawiera kilkanaście różnych zadań służących ocenie sprawności podstawowych dla czytania i pisania: słuchu fonemowego, łączenia i dzielenia wyrazów na głoski i litery, rozpoznawania i tworzenia rymów, świadomości fonologicznej w zadaniach przekształcania słów.

Rymy i aliteracje	Rozpoznawanie Tworzenie
Sylaby	Dzielenie słów na sylaby Łączenie sylab w słowa Usuwanie sylab ze słów
Głoski	Dzielenie słów na głoski Łączenie głosek w słowa Usuwanie głosek ze słów

Test Rozwoju Językowego opracował Zespół pod kierunkiem profesor Magdaleny Smoczyńskiej.
Baterie Testów Czytania, Pisania i Fonologicznych oraz Skalę Prognoz Edukacyjnych opracował Zespół pod kierunkiem profesor Grażyny Krasowicz-Kupis.